

JUUSTOSEURA 60 VUOTTA PUHE

Arvoisat kuusikymmentä vuotta täyttävän juustoseuran jäsenet,
hyvät naiset, herrat ja muut.
Rakkaat juuston ystävät!

Ellen paremmin tietäisi, näkisin tässä edessäni joukon tuiki tavallista suomalaista herrasväkeä, mutta kun tiedän, voin vain ihmetellä sitä tyyneyttä mitä tämän erityisryhmän aura hehkuu.

Asiaan perehtymätön tuskin ymmärtää kavahtaa tämän ikivanhaa kulttia harjoittavan seuran perimmäistä olemusta. Nyt kun juhlatilan ovet on suljettu eikä sisälle ole median edustajilla asiaa, vai...onko täällä median edustajia, käsi pystyyn! ---- Niin, vain harvoin jos koskaan käsiä nousee, suhde julkisuuteen on arkaluontoinen. Ehkäpä seuraava lyhyt selvitykseni avartaa etenkin hiljattain valittujen seuran jäsenten näkemystä siitä mihin on todellisuudessa tullut sitouduttua. Olisiko sittenkin pitänyt vielä miettiä?

Kultti josta nyt kerron on syntynyt tuhansia vuosia ennen kaikkia tunnettuja uskontoja. Sen palvonnan ja intohimon kohde valmistetaan aineesta jota ihminen nauttii ensimmäiseksi ateriakseen tässä tämänpuoleisessa maailmassa. Tuo aine, maito, on siis eräänlainen välittäjäaine kahden ulottuvuuden välillä.

Itse haluaisin lähestyä puheeni aihetta jotenkin runollisesti aloittamalla vaikkapa aforismillani: Enkelten juusto on tehty linnunmaidosta. Mutta ei, on karaistava mielensä ja pitäydyttävä proosallisissa tosiasioissa.

Kuvitellaan ihmiskunnan aamuhämärä. Aamiaispöytä. Paahtoleipäänsä mutustava karvainen alkuihminen kulauttaa tuopillisen marmuttimaitoa ja murahtaa: "Ethän kulta pieni, vähemmän karvainen, pahastu, mutta tämä maito ei maistu yhtään millekään!". Siinä se on, siinä ovat kulinariismin syntysanat!

Miellyttävien makuelämysten metsästys johti aikanaan lihan kypsentämiseen mehukkaaksi, yrttien käyttöön maustamisessa ja niin edelleen.

Maidon jalostamiseen rämäpäisesti suhtautuneet esi-isämme menivät vielä pitemmälle. He loivat arveluttavan kolmiyhteyden jonka muodostivat puhdas maito ja kaksi ihmiskunnan tappavinta vihollista: bakteerit ja home. Eikä siinä kaikki. Ehkäpä ensimmäisten juustonystävien tapa etsiä juoksute eläinten sisäelimiä kaivelemalla ja viimeistään kypsän juuston asuinluolastoon levittämä lepakoita tappava tuoksu, eristi heidät yhteisön ulkopuolisiksi ryhmiksi joita kutsuttiin termeillä "Ne haisevat syntiset", tai ne "Oudot juustoseuralaiset".

Liian pitkälle teologisiin pohdintoihin eksymättä, voisi olettaa, että "synti" sanalla on aikoinaan suoraan viitattu juuri homejuustoihin; vieläkin kuulee sanottavan esimerkiksi että Limburger on "syntisen hyvää". Onhan selvää, että ihmisellä joka pystyy sairastumatta syömään homeista, arveluttavalle haisevaa ruokaa sairastumatta, täytyy olla jonkinlainen diili paholaisen kanssa, ja kyllähän juuston ystävien kertomukset intohimosta, houkutuksesta ja lankeamisesta kuulostavat kieltämättä melko biblikaalisilta.

Tässäkin selvityksessä on muutamaan kertaan jo viitattu eräiden juustojen äärimmäisiin aromaattisiin ominaisuuksiin, mikä on ymmärrettävää koska miedolta tuoksuvista juustoista ei saa isoja otsikoita. Juuston vihaajat, heitäkin on, ilakoivat omissa puisevissa kokouksissaan keksimällä herkullisille juustoille herjaavia nimiä:

Tuppilan hätävara
Juustolan sähkökatko
Rekun piilo-edam
Putkimiehen erikoinen
Maratoonarin pyykkikori
Kamelin suudelma

Mutta mitäs heistä ja heidän puheistaan. He ovat väärässä.

Juustoille, samoin kuin vaikkapa punaviineille ikääntyminen on vain eduksi. Esimerkiksi Cheddar voi kuulemma säilyä syömäkelpoisena jopa neljäkymmentä vuotta. Jos tästä päivästä lehaudamme 40 vuotta taaksepäin ja laskeudumme vuoteen 1982, millaisia uutisia luemme lehdistä?

4. tammikuuta Euroopan yhteisön maat varoittivat Varsovan liittoa miehittämästä Puolaa, mutta pidättäytyivät Neuvostoliiton vastaisista talouspakotteista.

12. kesäkuuta 750 000 ihmistä osoitti mieltään ydinaseita vastaan New Yorkin Keskuspuistossa.

29. marraskuuta YK:n yleiskokous teki päätöksen, jonka mukaan Neuvostoliiton on vetäydyttävä Afganistanista.

Maailmanlaajuisesti vuoden suurin uutinen oli kuitenkin tanssimusiikkiorkesteri Abban hajoaminen!

Juusto kypsyy, ihminen ei.

Hyvät ystävät, vaikka juusto joskus itkeekin, niin ilo pintaan tänä iltana ja malja elämälle, ystäville, viinille, laululle ja erityisesti 60 vuotta täyttävälle Juustoseuralle!

MARKKU PÖLÖNEN

